

Francesc Robusté

Expectatives de l'evolució del transport de mercaderies i persones a l'arc mediterrani

11 de maig de 2012

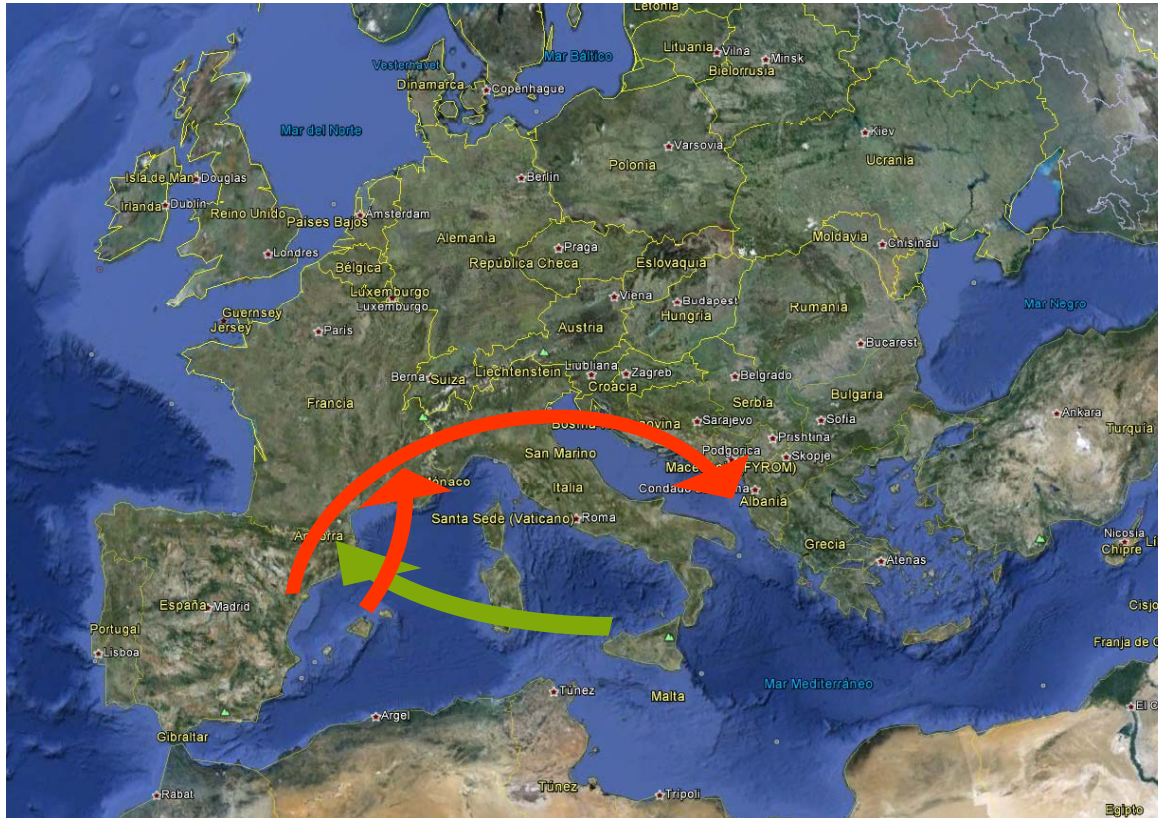
Col·labora:

CX Catalunya Caixa
Obra Social

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

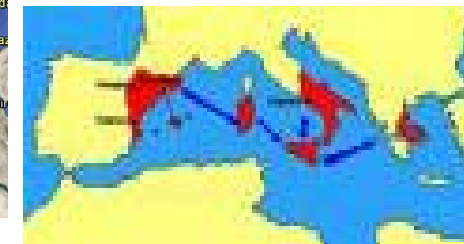
Arc mediterrani: territori de pas

Aníbal, Barca, 218AC, creua els Pirineus

Via Augusta romana

Jaume I, el Conqueridor, crueuada de 1269

Paper **estratègic** de la localització i les infraestructures del transport en la promoció de l'Arc Mediterrani:

Oportunitat (interacció i accessibilitat) i **servitud** ("obligació" a mantenir accessibilitat, trànsit de pas)

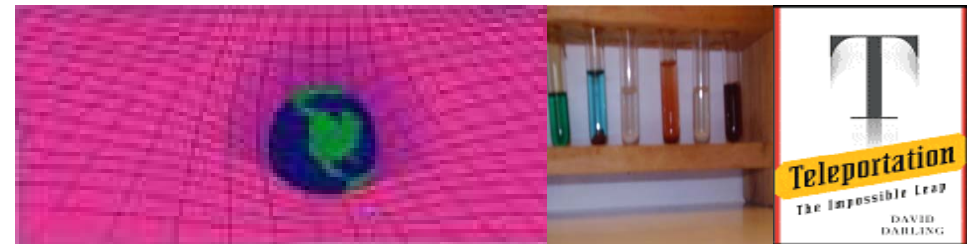
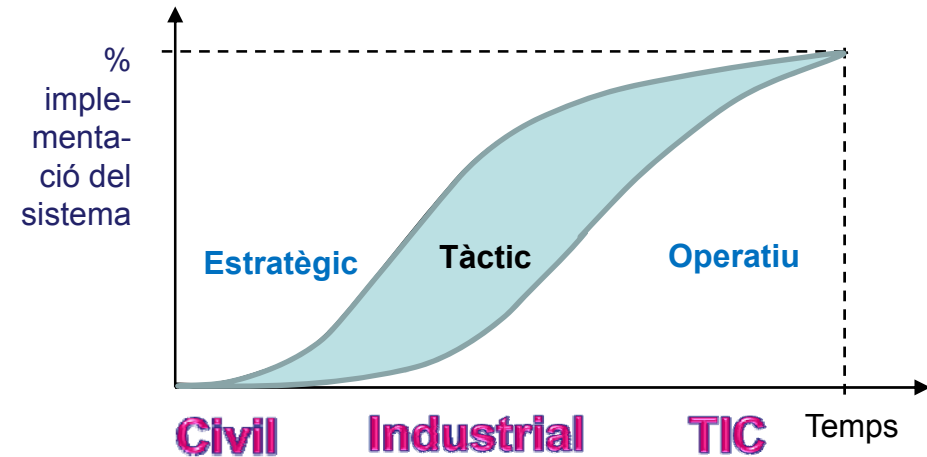
AP-7, A-2, AP-2, N-340

Infraestructures estratègiques sobre territori econòmic

Territori econòmic no entén de fronteres administratives

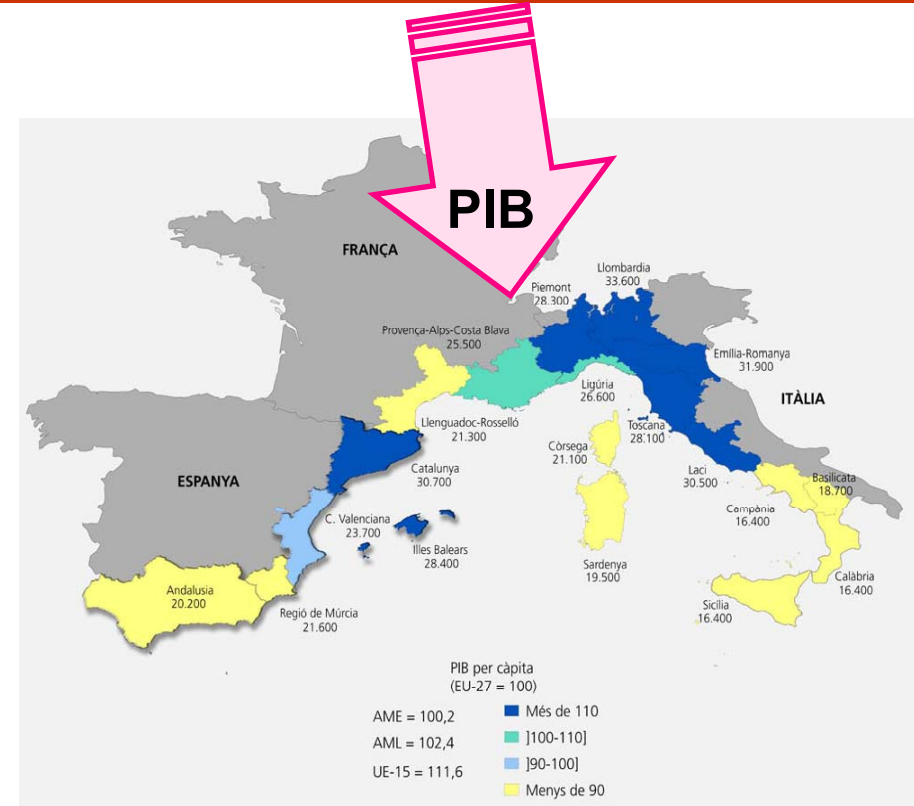
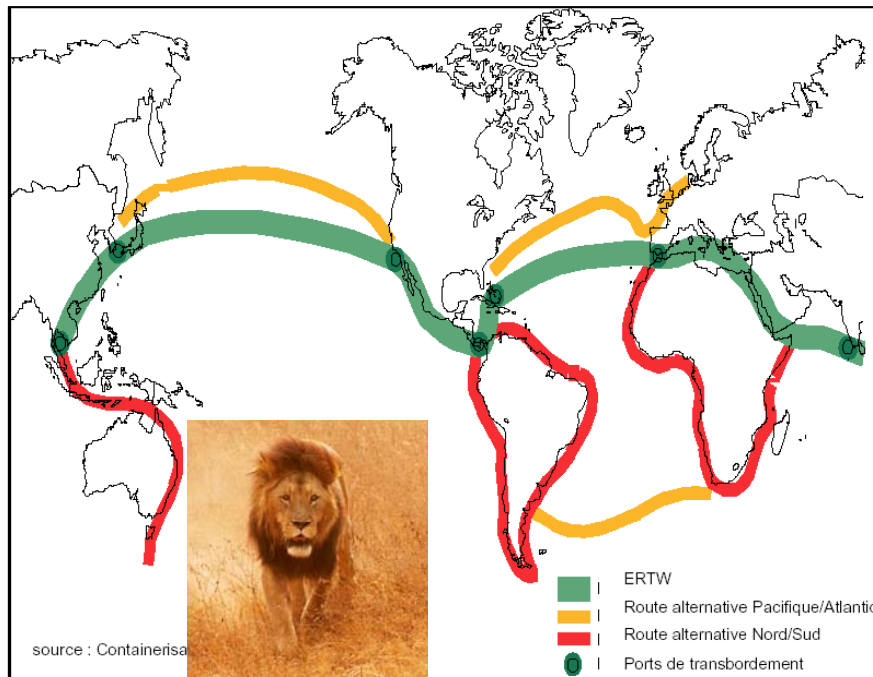
Deformació de l'espai-temps. Reacció química. Component física.

infraestructura a aquella realització humana que serveix de suport per al desenvolupament d'altres activitats i el seu funcionament, necessari en l'organització estructural de les ciutats i empreses. (Vikipèdia a partir del Diccionari Oxford English, 2010)

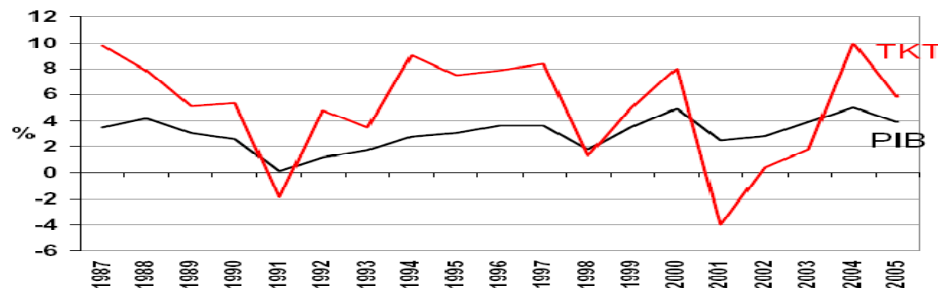

Ecuatorial Round the World (ERTW)

Distribució del PIB en l'Arc Mediterrani.

Font: Pérez, F. (2010). *Desenvolupament de l'arc mediterrani espanyol*.

Relació entre el creixement del PIB mundial i del transport aeri de mercaderies. Dades OACI i elaboració pròpia.

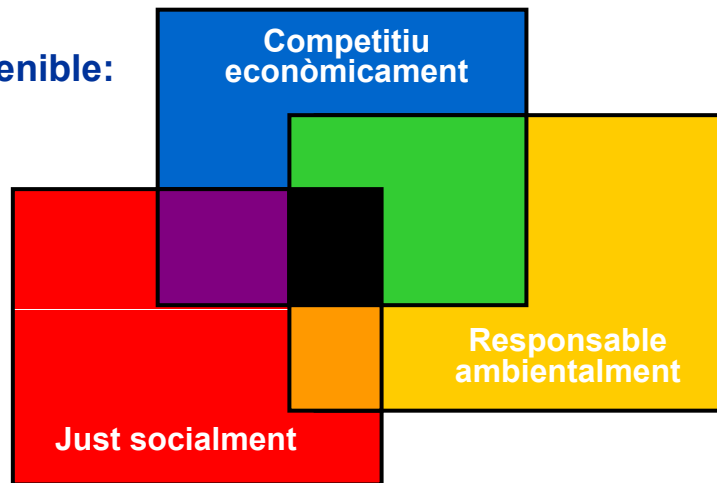

Pilars de la mobilitat de l'arc mediterrani

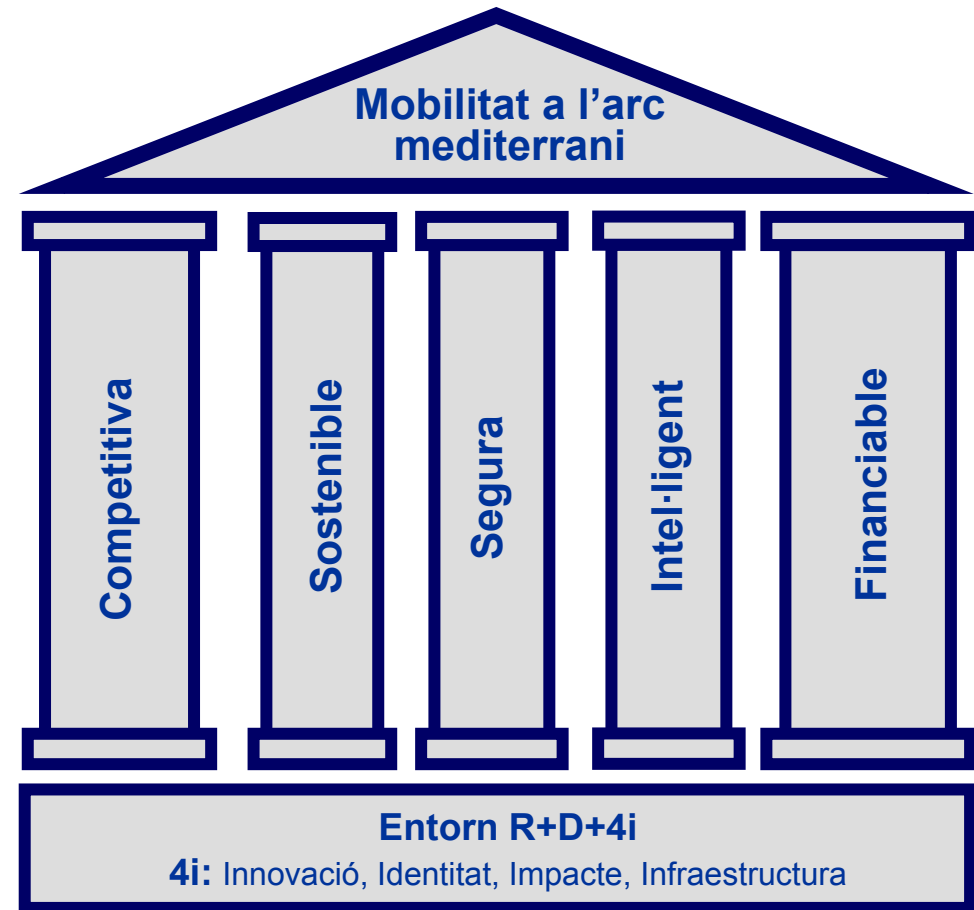

Competitiva: *Funcional: clients que "compren serveis porta-a-porta"!, congestió, accessos a terminals, connexió amb Europa ...*

Sostenible:

Financiable : *Anàlisi cost/benefici, col·laboració PPP franca i ben regulada, prou d'"enginyeria financera" , pagament per ús, etc.*

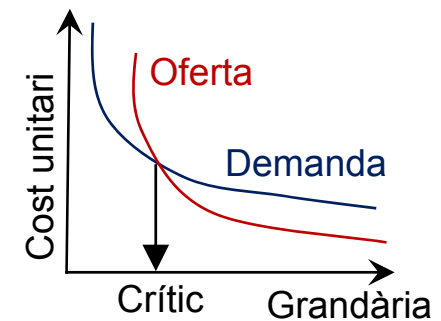
Canvi de paradigma

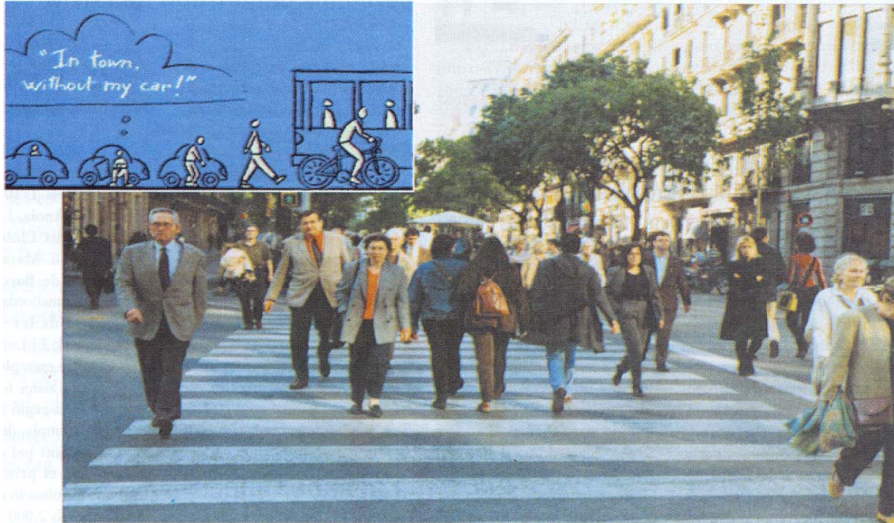
Infraestructures i TIC per satisfer la mobilitat de persones i mercaderies

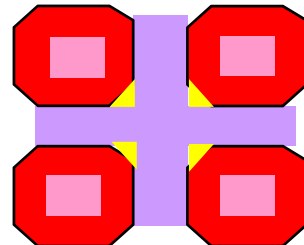
- Del disseny i construcció de la infraestructura a la concepció i **GESTIÓ** (i garantia del) **del servei** de transport
- **Anàlisi sistèmic** que inclou les perspectives dels operadors, usuaris, administracions i d'altres agents.
- **Planificació racional (real)** amb perspectiva global però implementació local
- **Massa crítica i efecte catalitzador**
- **Legislació funcional**
- **Lògica econòmica**
- **Desenvolupament (sostenible) de territori econòmic**

Mutació a la mobilitat urbana

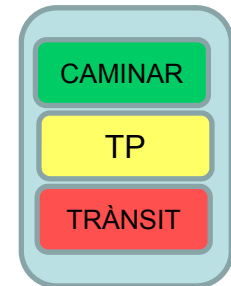

- Democratització del carrer
- Ciutats humanes
- Diversitat i integració
- Tecnologia (quan sia útil)
- Condicionants bàsics: aigua, energia, emissions, salut, seguretat (*safety and security*), etc.

“The city of the future...”
és la ciutat mediterrània!

**Smart, livable
& efficient
cities**

Conceptes de mobilitat mecanitzada en ciutats de l'arc mediterrani

Els extrems es toquen?

Ecomobilitat:

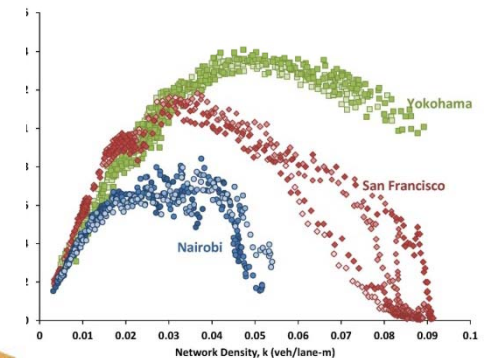
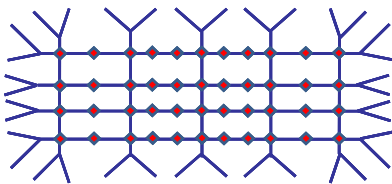
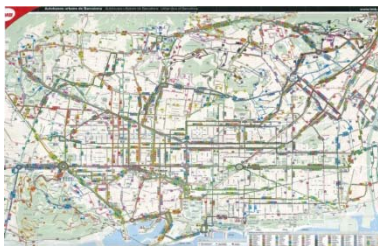
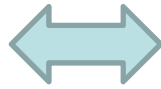
**Mobilitat ≈ operacions +
economia + comportament**

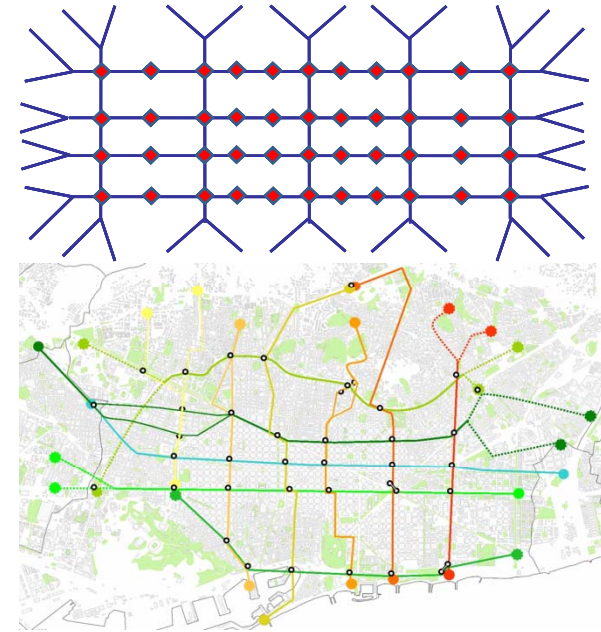
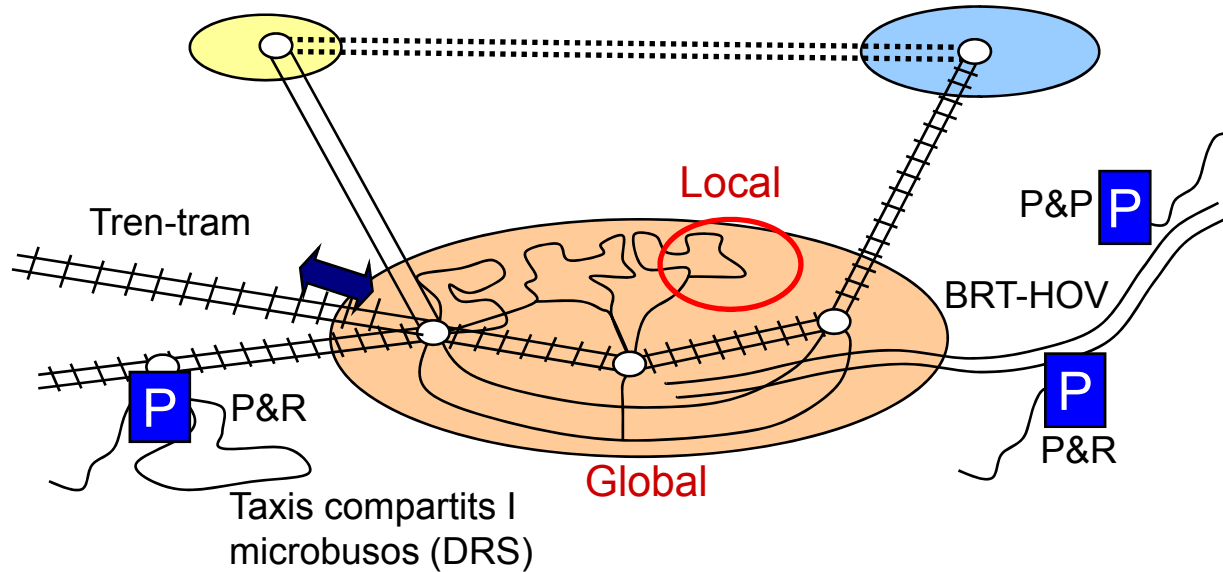
Volem canvis èpics i agosarats! La re-enginyeria és radical!

Jerarquia de les xarxes de mobilitat

Les ciutats han crescut gràcies a economies d'aglomeració i de proximitat. La mobilitat té economies d'escala $\equiv$ jerarquia.

Un futur improbable...

Europa, quo vadis?

 ROADMAP TO A SINGLE EUROPEAN TRANSPORT AREA — TOWARDS A COMPETITIVE AND RESOURCE-EFFICIENT TRANSPORT SYSTEM

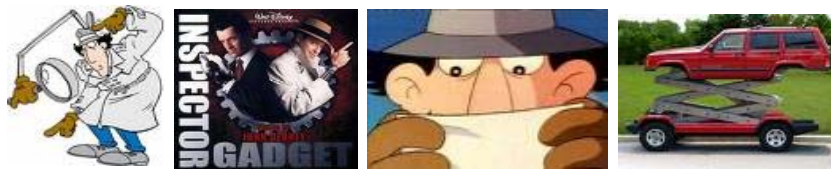
 TOWARDS AN INTEGRATED, TECHNOLOGY-LED AND USER-FRIENDLY SYSTEM

De les TIC a la RDi

Gadgets i invents: són sempre útils?

?
ACB de la tecnologia?
Valor afegit?
Objectiu?

De la RDi com
despesa
prescindible a l'eix
vertebrador del
lideratge,
sostenibilitat i
supervivència del
negoci: **mutació**
de cultura
organitzativa

“tracking”

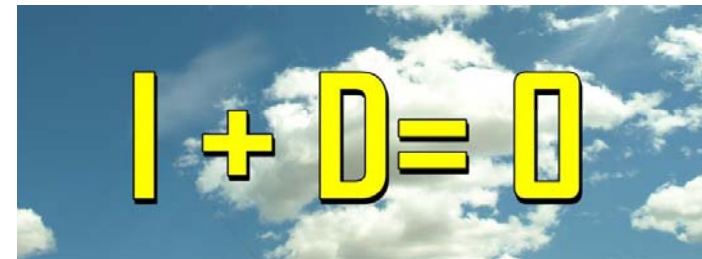
R + D + i = 0?

Anàlisi DAFO:

- **D:** Recerca bàsica, innovació, resultats, patents, inversió, mecenatge
- **A:** Rigidesa Admó., sectors mobilitat / construcció / ITS, lideratge int'l
- **F:** Implementacions/projectes a tot l'arc mediterrani
- **O:** *win-win* empreses-Universidad-Admó. per a INNOVACIÓ

No hem fet els deures en RDi en mobilitat o ITS

(impacte, patents, %RDi, export<0,3 import tecnològica...)

- Coll d'ampolla: RRHH formats (dècada); Dr.'s, Depts. RDi
- Sistema recerca a Espanya (Universitat, Admó., empreses)
- Formació superior Mobilitat/Transport i sector professional
- Cultura tecnològica en societat (és cultura?), polítics, mitjans
- Gap RDi amb Europa, USA, Japó.... I àdhuc ètica (USA, UK)
- Empreses i innovació?
- Atractiu de l'arc mediterrani per RDi internacional

Del “Spain is different” (hormonal, de lletres i de festes) a la “Innovació feta a l’arc mediterrani”

Alfabetització científica i tecnològica amb pedagogia i comunicació: aconseguir que la ciència i la tècnica siguin “cultura”

- Tecnologia *low-cost*
- Sensors “disposables”
- Millors gestors que planificadors
- Innovació = CAPITAL + MERCAT, fenomen essencialment empresarial
- Ecosistema NO espontani
- Caldo de cultiu per a innovar: COL·LABORACIÓ empreses + universitats + administracions + usuaris, pluja d’idees, *think tanks*, etc.
- Extrapolable a RECERCA APLICADA TRANSVERSAL.

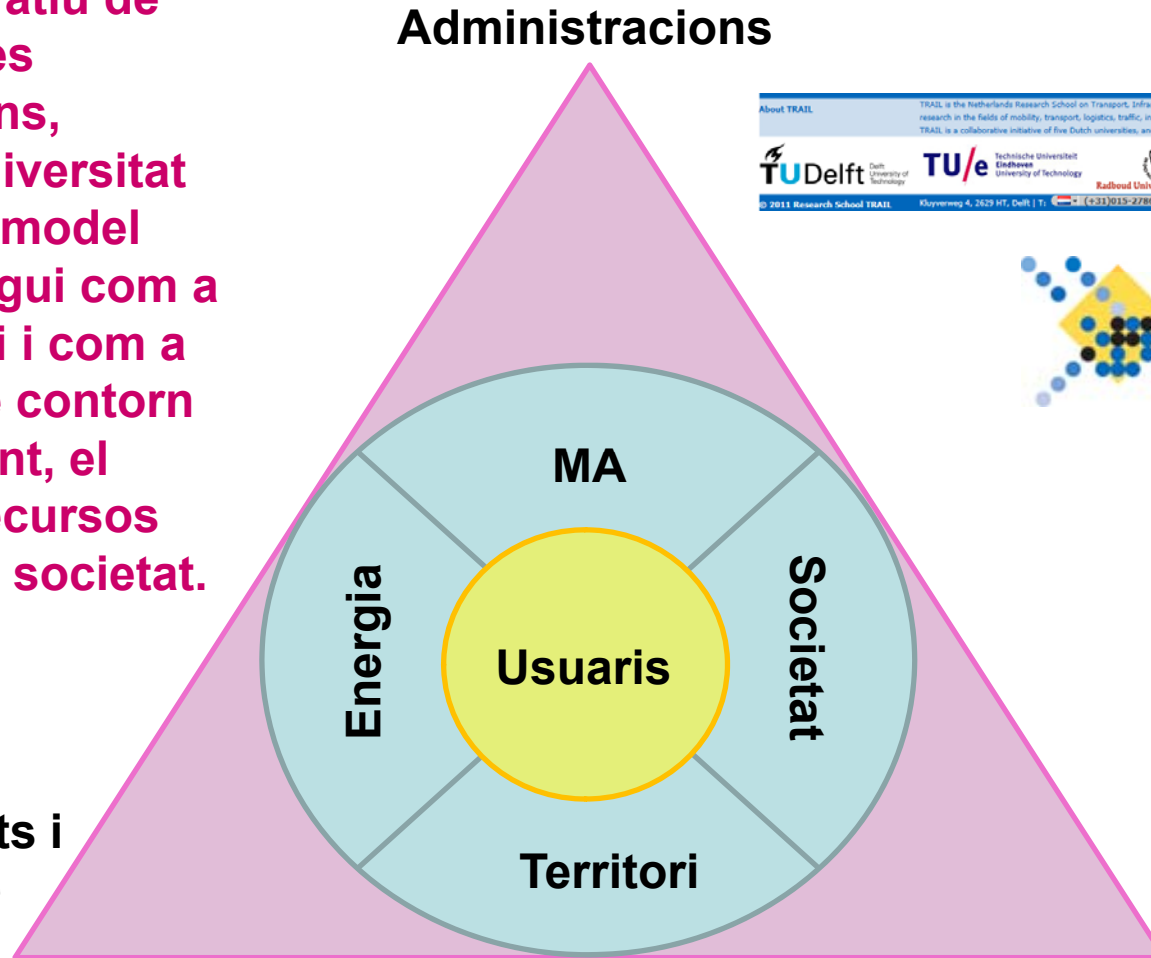

Col·laboració en triangle

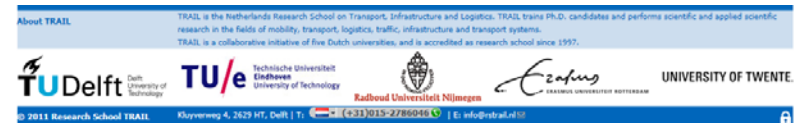

Marc col·laboratiu de treball entre les administracions, empreses i universitat per definir un model òptim, que tingui com a centre l'usuari i com a condicions de contorn el medi ambient, el territori, els recursos energètics i la societat.

Universitats i centres de recerca

Administracions

Win-win
empreses-
Universitat-
Admó. per
INNOVACIÓ

Empreses

- Arc mediterrani té un **gran potencial de creixement i de generació de benestar**.
- Per l'emplaçament i per assolir la cohesió d'una "unitat funcional", **la logística i la mobilitat són estratègiques** en la definició d'un teixit productiu (el "territori econòmic") que suporti activitats d'alt valor afegit conformadores del progrés de la nostra societat.
- La mobilitat pot ser de nus gordià del desenvolupament i el creixement a l'arc mediterrani a **oportunitat per la fertilització de la innovació i la recerca aplicada transversal** (malgrat que encara és necessària molta recerca bàsica).
- **La coordinació entre empreses, administracions i universitats** pot assolir definir un "**model mediterrani de mobilitat**" exportable.
- L'arc mediterrani pot ser el **niu i gresol dels departaments d'RD i de moltes multinacionals**.

Francesc Robusté

f.robuste@upc.edu

Expectatives de l'evolució del transport de mercaderies i persones a l'arc mediterrani

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

